

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, dnia 26.03.2018 r.

Szef Obrony Cywilnej Województwa

ZK-IV.644.17.2017.4

Pan
Jan Grabkowski
Starosta Poznański
ul. Jackowskiego 18
60-509 Poznań

Wystąpienie pokontrolne

z kontroli problemowej w trybie zwykłym, przeprowadzonej na podstawie § 4 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. z 2002 r. Nr 96, poz. 850) oraz w oparciu o ustawę z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092), dotyczącej realizacji zadań z zakresu obrony cywilnej w powiecie przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniu 18.10.2017 r., w siedzibie Starostwa Powiatowego w Poznaniu, ul. Jackowskiego 18, 60–509 Poznań, przy udziale:

- Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Poznaniu,
- specjalisty w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Poznaniu.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolerów z Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:

Przewodniczący zespołu:

Tadeusz Banasik – Kierownik Oddziału Planowania Cywilnego Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu;

Członek zespołu:

Marcin Jęczmionka – Inspektor wojewódzki ds. obsługi WZZK oraz zagrożeń epidemicznych i epizootycznych Oddziału Planowania Cywilnego Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu;

na podstawie upoważnienia Szefa Obrony Cywilnej Województwa nr 413/2017 z dnia 25.09.2017 r. (KN-II.0030.413.2017.1).

I. Zakres przedmiotowy kontroli:

1. Aktualność planu obrony cywilnej powiatu:

- zgodność budowy planu z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin;
- aktualność danych zawartych w planie;
- aktualizowanie planu na bieżąco, nie rzadziej jednak niż co 2 lata.

2. Przygotowywanie i organizowanie ewakuacji ludności III stopnia na wypadek powstania masowego zagrożenia dla życia i zdrowia w powiecie:

- zgodność budowy planu ewakuacji ludności z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia;
- aktualność danych zawartych w planie;
- ocena stopnia zabezpieczenia ewakuacji pod względem organizacyjnym.

3. Organizacja i przygotowanie do działania formacji obrony cywilnej:

- rodzaje utworzonych formacji obrony cywilnej przez szefa obrony cywilnej powiatu;
- wyposażenie powiatowych formacji obrony cywilnej;
- szkolenia/ćwiczenia/treningi powiatowych formacji obrony cywilnej.

4. Organizacja i koordynacja szkoleń oraz ćwiczeń z zakresu obrony cywilnej przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego:

- zgodność przeprowadzanych szkoleń z zakresu obrony cywilnej z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad organizacji i sposobu przeprowadzania szkoleń z zakresu obrony cywilnej;
- zgodność przeprowadzanych ćwiczeń z zakresu obrony cywilnej z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie organizowania ćwiczeń obrony cywilnej;
- szkolenia i ćwiczenia przeprowadzone przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego.

II. Okres objęty kontrolą:

- kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia rozpoczęcia kontroli.

III. Cel kontroli:

- ocena efektywności wykonywania zadań z zakresu obrony cywilnej.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego:

1. Aktualność planu obrony cywilnej powiatu:

1.1 Zgodność budowy planu z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin:

- „Plan Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego” (opracowany w kwietniu 2013 r. i uzgodniony z Szefem Obrony Cywilnej Województwa Wielkopolskiego w dniu 1 października 2013 r. oraz poszczególnymi podmiotami) posiada budowę zgodną z wytycznymi. Stwierdzono jednak następujące uchybienia:

- część Planu – załączniki funkcjonalne określające sposób realizacji poszczególnych zadań obrony cywilnej (zgodnie z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin) znajduje się w rozdziale II Procedury postępowania, Sposób realizacji zadań obrony cywilnej;
- wykaz dokumentów planistycznych opracowanych w Starostwie Powiatowym w Poznaniu powinien być kolejnym rozdziałem (zgodnie z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin), jednak z przedstawionych dokumentów wynika, że jest on częścią rozdziału IV Informacje uzupełniające;
- w kwestii kierowania i łączności brakuje opisanych zasad dotyczących kierowania;
- „Plan Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego” nie posiada kart realizacji zadań obrony cywilnej;
- część Planu Informacje uzupełniające, która, jako osobna część Planu obejmująca mapy czy schematy, znajduje się w rozdziale III Załączniki funkcjonalne;
- „Plan ewakuacji/przyjęcia ludności w Powiecie Poznańskim, Ewakuacja III stopnia” jest wymieniony w rozdziale IV Informacje uzupełniające.

1.2 Aktualność danych zawartych w planie:

- „Plan Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego” posiada aktualne dane – w Rejestrze zmian odnotowane są następujące zmiany dotyczące przekształcenia nazwy wydziału na Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, likwidacji formacji obrony cywilnej w gminie Luboń, aktualizacji danych statystycznych oraz zmiany adresu Urzędu Gminy Murowana Goślina.

1.3 Aktualizowanie planu na bieżąco, nie rzadziej jednak niż co 2 lata:

- „Plan Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego” jest aktualizowany na bieżąco – zachowana została zasad aktualizacji na bieżąco, nie rzadziej niż co 2 lata.

Pyt. 1 – Czy budowa planu jest zgodna z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin? **TAK**,

Pyt. 2 – Czy plan posiada aktualne dane? **TAK**,

Pyt. 3 – Czy plan jest aktualizowany na bieżąco, nie rzadziej jednak niż co 2 lata? **TAK**.

2. **Przygotowywanie i organizowanie ewakuacji ludności III stopnia na wypadek powstania masowego zagrożenia dla życia i zdrowia:**

2.1 Zgodność budowy planu ewakuacji ludności z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia:

- „Plan ewakuacji/przyjęcia ludności w Powiecie Poznańskim, Ewakuacja III stopnia/załącznik do planu obrony cywilnej powiatu poznańskiego” posiada budowę zgodną z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia.

2.2 Aktualność danych zawartych w planie:

- „Plan ewakuacji/przyjęcia ludności w Powiecie Poznańskim, Ewakuacja III stopnia/załącznik do planu obrony cywilnej powiatu poznańskiego” nie posiada aktualnych informacji – naależy zaktualizować Plan o dane dot. liczby ludności przewidzianej do ewakuacji w poszczególnych gminach, zweryfikować zapisy dot. organizacji zabezpieczenia opuszczonych pomieszczeń i mienia oraz zweryfikować zapisy dot. organizacji zabezpieczenia medycznego procesu ewakuacji/przyjęcia ludności.

2.3 Ocena stopnia zabezpieczenia ewakuacji pod względem organizacyjnym:

- zgodnie z danymi zawartymi w „Planie ewakuacji/przyjęcia ludności w Powiecie Poznańskim, Ewakuacja III stopnia/załącznik do planu obrony cywilnej powiatu poznańskiego” stwierdza się, że ewakuacja ludności jest zabezpieczona pod względem organizacyjnym.

Pyt. 1 – Czy plan ewakuacji ludności jest zgodny z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia? **TAK,**

Pyt. 2 – Czy plan posiada aktualne dane? **NIE,**

Pyt. 3 – Czy ewakuacja została zabezpieczona pod względem organizacyjnym? **TAK.**

3. **Organizacja i przygotowanie do działania formacji obrony cywilnej:**

3.1 Rodzaje utworzonych formacji obrony cywilnej przez szefa obrony cywilnej powiatu:

- z wyjaśnień pracownika Starostwa Powiatowego w Poznaniu wynika, że Szef Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego nie utworzył powiatowych formacji obrony cywilnej.

3.2 Wyposażenie powiatowych formacji obrony cywilnej:

- jak wyżej.

3.3 Szkolenia/ćwiczenia/treningi powiatowych formacji obrony cywilnej:

- jak wyżej.

W związku z powyższym odstępuje się od oceny tego elementu kontroli.

4. **Organizacja i koordynacja szkoleń oraz ćwiczeń z zakresu obrony cywilnej przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego:**

4.1 Zgodność przeprowadzanych szkoleń z zakresu obrony cywilnej z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad organizacji i sposobu przeprowadzania szkoleń z zakresu obrony cywilnej:

- z dokumentów oraz wyjaśnień pracownika Starostwa Powiatowego w Poznaniu wynika, że Szef Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego organizuje:
 - odprawy z pracownikami urzędów gmin właściwymi ds. obrony cywilnej (4 razy w roku) dotyczące funkcjonowania formacji obrony cywilnej, zadań przewidzianych do realizacji w roku następnym oraz spraw związanych z organizacją cyklicznych, corocznych *Powiatowych zawodów sprawnościowych drużyn ratownictwa ogólnego obrony cywilnej reprezentacji gmin Powiatu Poznańskiego.*

4.2 Zgodność przeprowadzanych ćwiczeń z zakresu obrony cywilnej z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie organizowania ćwiczeń obrony cywilnej:

- z dokumentów oraz wyjaśnień pracownika Starostwa Powiatowego w Poznaniu wynika, że Szef Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego (corocznie) organizuje ćwiczenia z zakresu obrony cywilnej w formie *Powiatowych zawodów sprawnościowych drużyn ratownictwa ogólnego obrony cywilnej reprezentacji gmin Powiatu Poznańskiego*,
- ponadto przeprowadzane są 2 razy w roku treningi powiatowych elementów SWA i SWO.

4.3 Szkolenia i ćwiczenia przeprowadzone przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego:

- jak wyżej.

Zgodnie z przedstawionymi dokumentami oraz wyjaśnieniami pracownika Starostwa Powiatowego w Poznaniu Szef Obrony Cywilnej Powiatu przeprowadza również kontrole szefów obrony cywilnej gmin z terenu powiatu zgodnie z planem kontroli na dany rok.

Pyt. 1 – Czy szkolenia/ćwiczenia z zakresu obrony cywilnej były przeprowadzane/organizowane? **TAK,**

Pyt. 2 – Czy były one zgodne z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad organizacji i sposobu przeprowadzania szkoleń z zakresu obrony cywilnej oraz w sprawie organizowania ćwiczeń obrony cywilnej? **TAK,**

Pyt. 3 – Czy tego typu ćwiczenia i szkolenia były organizowane dla pracowników urzędów gminnych/miejskich? **TAK.**

V. Ocena działalności Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego w okresie od 1 stycznia 2016 roku do dnia rozpoczęcia kontroli:

1. Przyznane oceny częściowe oraz ostateczna ocena z przeprowadzonej kontroli:

- zgodnie z przyjętymi kryteriami kontroli oraz miernikami umożliwiającymi ocenę działalności kontrolowanego podmiotu:
 - za pierwszy kontrolowany element (aktualność planu obrony cywilnej powiatu) przyznana zostaje **ocena częściowa pozytywna**;
 - za drugi kontrolowany element (przygotowanie i organizowanie ewakuacji ludności III stopnia na wypadek powstania masowego zagrożenia dla życia i zdrowia) przyznana zostaje **ocena częściowa pozytywna z nieprawidłowościami**;
 - w przypadku trzeciego kontrolowanego elementu (organizacja i przygotowanie do działania formacji obrony cywilnej) **odstapiono od oceny**;
 - za czwarty kontrolowany element (organizacja i koordynacja szkoleń oraz ćwiczeń z zakresu obrony cywilnej przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego) przyznana zostaje **ocena częściowa pozytywna**.

Zgodnie z przyjętymi kryteriami kontroli oraz miernikami umożliwiającymi ocenę działalności kontrolowanego podmiotu, zespół kontrolerów przyznaje z przeprowadzonej kontroli realizacji zadań z zakresu obrony cywilnej przez Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego ocenę **pozytywną z uchybieniami**.

2. Wnioski i zalecenia z przeprowadzonej kontroli:

a) wnioski:

- budowa „Planu Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego”, który został uzgodniony z Szefem Obrony Cywilnej Województwa Wielkopolskiego oraz poszczególnymi podmiotami w części ich dotyczącej, jest zgodna z wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin za wyjątkiem kilku stwierdzonych uchybień, które nie wpływają na jego funkcjonalność,
- Szef Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego zgodnie z zakresem swoich zadań opracował „Plan ewakuacji/przyjęcia ludności w Powiecie Poznańskim, Ewakuacja III stopnia/załącznik do planu obrony cywilnej powiatu poznańskiego/” – budowa Planu jest zgodna z wytycznym Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie zasad ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia, a sam proces ewakuacji został zabezpieczony pod względem organizacyjnym,
- Szef Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego nie utworzył powiatowych formacji obrony cywilnej w powiecie poznańskim – odstąpiono od oceny tego elementu kontroli,
- w okresie objętym kontrolą Szef Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego, zgodnie z wytycznymi, zorganizował odprawy z pracownikami urzędów gmin właściwymi ds. obrony cywilnej (4 razy w roku) na temat formacji obrony cywilnej, zadań przewidzianych do realizacji w roku następnym oraz spraw związanych z organizacją cyklicznych, corocznych *Powiatowych zawodów sprawnościowych drużyn ratownictwa ogólnego obrony cywilnej reprezentacji gmin Powiatu Poznańskiego*,

b) zalecenia:

- „Plan ewakuacji/przyjęcia ludności w Powiecie Poznańskim, Ewakuacja III stopnia/załącznik do planu obrony cywilnej powiatu poznańskiego/” powinien zostać uwzględniony w spisie treści „Planu Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego” i wymieniony z nazwy, ponieważ jest on elementem jego składowym i stanowi załącznik do „Planu Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego”,
- *Wykaz dokumentów planistycznych opracowanych w Starostwie Powiatowym w Poznaniu* znajdujący się w rozdziale *Informacje uzupełniające* należy wyodrębnić jako osobny rozdział „Planu Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego”,
- w *Załącznikach funkcjonalnych* „Planu Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego” należy umieścić *Sposoby realizacji zadań obrony cywilnej* oraz przenieść schematy, mapy i zarządzenia do rozdziału *Informacje uzupełniające*,
- *Informacje uzupełniające* powinny zostać wyodrębnione jako osobny rozdział „Planu Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego”,
- zaleca się uzupełnienie „Planu Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego” o zasady dotyczące kierowania,
- należy zwrócić się o opracowanie kart do podmiotów przewidzianych w „Planie Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego” do działania – karty te powinny zostać uzgodnione z Szefem Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego,
- dane zawarte w „Planie ewakuacji/przyjęcia ludności w Powiecie Poznańskim, Ewakuacja III stopnia/załącznik do planu obrony cywilnej powiatu

poznańskiego” należy zaktualizować, w szczególności w zakresie: liczby ludności przewidzianej do ewakuacji w poszczególnych gminach,

- w „Planie ewakuacji/przyjęcia ludności w Powiecie Poznańskim, Ewakuacja III stopnia/załącznik do planu obrony cywilnej powiatu poznańskiego” należy zweryfikować zapisy odnoszące się do organizacji zabezpieczenia opuszczonych pomieszczeń i mienia oraz organizacji zabezpieczenia medycznego procesu ewakuacji/przyjęcia ludności,
- obecnie stosowany system szkoleń z zakresu obrony cywilnej w powiecie poznańskim (4 razy w roku) powinien zapewnić sprawną realizację zadań obrony cywilnej, jednak, po określeniu przez Szefa Obrony Cywilnej Kraju zasad realizacji zadań obrony cywilnej częstotliwość i zakres szkoleń oraz ćwiczeń powinna zostać zwiększona.

Do dnia 30 czerwca 2018 roku Szef Obrony Cywilnej Powiatu Poznańskiego powinien poprawić wskazane niedociągnięcia i przesłać do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego WUW w Poznaniu sprawozdanie z podjętych w tym celu działań.

Pouczenie

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092) kierownikowi jednostki kontrolowanej od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne podpisuje kierownik jednostki kontrolującej.

Przeprowadzenie kontroli zostało odnotowane w *Księżce kontroli Starostwa Powiatowego w Poznaniu*, numer wpisu 5/2017, str. 3. pozycja.

Wojewoda Wielkopolski
/-/ Zbigniew Hoffmann

Wykonano w 2 egz.:

Egz. nr 1 – Kierownik jednostki kontrolowanej.

Egz. nr 2 – a/a.